

Kommunstyrelsen

Om val till nämnder och kommunstyrelsen

Motion den 13 november 2017 av Bosse Ståldal med flera (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att kommunfullmäktige före valet beslutar om hur det nyvalda kommunfullmäktige ska inrätta sin nämndorganisation. Kommunfullmäktige noterar därvid att samtliga idag i kommunfullmäktige representerade partier har närvaro- och yttranderätt i alla nämnder med tio ledamöter + tio ersättare eller mer.
2. Kommunfullmäktige noterar att förslaget om en skyndsamt utredning av motionen är bifallet genom kommunstyrelsens beredning av ärendet.
3. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

Bosse Ståldal med flera (NL) föreslår i motionen att val av ledamöter i nämnder och utskott ska ske utifrån proportionalitet, att alla partier med mandat i kommunfullmäktige ska vara representerade i alla större nämnder, ha minst yttrande- och närvarorätt i kommunstyrelsen med utskott och att frågan ska utredas skyndsamt.

En strikt tillämpning av kommunallagens regler om proportionellt valsätt hade gett en motsvarande fördelning av platser för oppositionen, som de nu har. Stadsledningskontoret bedömer att det inte bör införas ett regelverk som innebär att andra fullmäktigeledamöter än de som tillträder efter valet, beslutar om förutsättningar för nämndorganisationen. Mot den bakgrunden föreslås att kommunfullmäktige ska avslå förslagen i motionen om hur nyvalda kommunfullmäktige ska inrätta sin nämndorganisation, dock med noteringen att förslaget om att ett nytt system ska utredas skyndsamt, är uppfyllt genom beredningen av motionen.

Förslagen i motionen

Bosse Ståldal med flera (NL) föreslår följande i motionen

1. Kommunen ska utgå från riksdagens beslut och syften bakom tillsättande av ledamöter i utskotten och demokratiska principer om proportionalitet när man genomför val till nämnderna i kommunen.
2. Kommunen garanterar att alla invalda partier i kommunfullmäktige, utifrån proportionalitet, ges möjlighet till representation i de större nämnderna samt minst närvaro- och yttranderätt i kommunstyrelsen och dess utskott.
3. Frågan ska utredas skyndsamt så att ett nytt valförfarande till nämnder och utskott kan genomföras efter valet 2018.

Förslagen är huvudsakligen motiverade enligt följande. I riksdagen får alla partier representation i alla utskott utifrån proportionalitet. Motionärerna anser att alla partier som har ledamöter i kommunfullmäktige på liknande sätt ska garanteras representation i åtminstone de större nämnderna, idag nio, utifrån proportionalitet. Fördelarna med ett sådant förfarande är uppenbara och välmotiverade i riksdagen då diskussionerna blir mer förberedda och effektivare till förmån för väljarnas och medborgarnas indirekta inflytande. Detta kräver sannolikt att antalet ordinarie ledamöter och ersättare i nämnderna utökas. Antalet ledamöter bör också vara ojämnt liksom i de flesta kommuner i landet. Härigenom kan majoritetens åsikter alltid garanteras med åtminstone en övervikt på en (1) röst.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Ett av kommunfullmäktiges viktigaste uppdrag är att besluta om en nämndorganisation som förmår utföra det kommunala uppdraget utifrån av kommunfullmäktige beslutade mål och gällande lagstiftning. Under senare tid har förändringar i nämnder, inklusive antalet ledamöter i nämnderna, beslutats av kommunfullmäktige när ett nytt fullmäktige tillträtt efter valet. Det ger kommunfullmäktige en möjlighet att inrätta en nämndorganisation utifrån bland annat valresultat och de frågor som varit viktiga i valet. Stadsledningskontoret ser inte skäl att före ett val föreslå kommunfullmäktige att lägga fast grundstrukturer för hur de ledamöter som tillträder efter valet, ska besluta.

Som faktaunderlag redovisar stadsledningskontoret antalet ledamöter per nämnd. Samtliga partier med mandat i kommunfullmäktige har representation i kommunstyrelsen och nämnderna med mer tio ledamöter/tio ersättare eller mer. Såvitt stadsledningskontoret kunnat bedöma, skulle tillämpningen av reglerna i kommunallagen om proportionellt val, ha gett partierna i oppositionen samma antal platser i nämnder och kommunstyrelsen, som fullmäktige nu har valt.

Antal ledamöter och ersättare	Nämnd
3+3	Överförmyndarnämnden
8+8	Valnämnden

10+10	Arbets- och företagsnämnden Fritidsnämnden Kulturnämnden Natur- och trafiknämnden Socialnämnden Utbildningsnämnden Äldrenämnden
13+13	Kommunstyrelsen Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Utskott är organ inom en nämnd, de är inte självständiga politiska organ.

I kommunstyrelsen utgör utskotten beredningsorgan med beslutanderätt i ärenden som anges i kommunstyrelsens delegationsordning. Kommunstyrelsen beslutar således själv om i vilka ärenden som utskottet ska kunna fatta delegationsbeslut. Samtliga sådana beslut anmäls till kommunstyrelsen.

Arbets- och företagsnämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden har myndighetsutskott som beslutar i ärenden som anges i respektive nämndens delegationsordning. Nämnderna beslutar således själv om i vilka ärenden som deras utskott ska kunna fatta delegationsbeslut. Samtliga beslut anmäls till nämnden i dess helhet.

Stadsledningskontoret föreslår således att kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen, dock med noteringen att förslaget om att ett nytt system ska utredas skyndsamt, är uppfyllt genom beredningen av motionen.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Varken förslagen i motionen eller stadsledningskontorets förslag till beslut har några direkta ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Varken förslagen i motionen eller stadsledningskontorets förslag till beslut har några direkt påtagliga konsekvenser för barn.

Bilaga

Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist